

JOOP VAN VEEN

EMMEN, 28 OKTOBER 1941 - HAARLEM, 1 JUNI 2011

Joop van Veen was een man met een brede belangstelling. Na de Middelbare school studeerde Joop anderhalf jaar medicijnen in Groningen. Vervolgens de Kweek-school (tegenwoordig PABO genaamd) en ging voor de klas staan. Verder studeerde hij anderhalf jaar theologie en haalde vervolgens zijn aktes voor handarbeid, tekenen en biologie. Maar hoewel Joop een bioloog in hart en nieren was, was het toch meer iemand die met zijn handen wilde werken. Het lesgeven op zichzelf ging prima, maar het hele gedoe rondom het lesgeven werd Joop te veel. Hij kwam begin tachtiger jaren bij Teylers Museum, Haarlem, terecht als preparateur van het Paleontologisch-Mineralogisch Cabinet. De functie "Preparateur" was een eretitel voor Joop, hij wilde absoluut geen technisch assistent genoemd worden. Hier kon hij zijn geliefde hobby, paleontologie, uitoefenen en allerlei zaken regelen. Tijdens zijn Teylers-tijd kon hij de relaties die hij al in het paleontologische veld had uitbouwen. Velen wisten dan ook de weg naar Teylers te vinden. Met vrienden ging Joop het veld in, o.a. het Bekken van Parijs. Hij reisde met zijn vrouw Riet in een omgebouwd bestelwagentje, waarin ze konden slapen en dat zijn Camper was, die hij liefdevol aanduidde als zijn "Kan Amper". In de loop der jaren ontwierp en richtte hij het Paleontologisch-Mineralogisch Cabinet in tot wat het nu is in het gebouw Zegelwaarden. Naast dit alles was muziek maken ook één van zijn passies.

Ik was betrokken bij de zogenaamde "Kor en Bot" tochten, die op de Oosterschelde met de mosselkoter ZZ8, later ZZ10, van de familie Schot gemaakt werden om naar Vroeg-Pleistocene botten te vissen. Grote botten, van *Anancus arvernensis*, *Mammuthus meridionalis*, paard, hert en nog wat soorten werden in het net opgehaald. Ik nodigde Joop uit om mee te gaan. Na een paar tochten zei Joop: "Het is wel aardig, al die grote botten, maar je kunt er niet nauwkeurig mee dateren. Het zou beter zijn om muizen te vangen". Ja, ja, maar hoe doe je dat. Joop was creatief en kwam met het idee om buizen aan de Kor te bevestigen en het sediment dat dan in de buizen kwam te zeven en te onderzoeken op muizenkiesjes. Ik had er geen enkel vertrouwen in, maar zei enthousiast: "Joop dat moet je doen". Joop ging aan de slag, construeerde buizen, zeefde met kleine zeeffjes het sediment en zocht het materiaal uit. Een paar maanden na de eerste tocht met de zogenoemde muizenbuizen, belde

Joop me op en gilte door de telefoon "Ik heb er één". Ik vroeg: "Heeft het kiesje wortels?". Joop bevestigde dat. Hij bleek een Vroeg-Pleistocene muis gevangen te hebben. Het enthousiasme van Joop werd steeds groter en tevens zijn materiaal. Eerst een klein zeeffje, later een hele zeeftafel. Weer later met een pruttelend, lawaaierig motortje om water op te pompen om over de zeef te sproeien. In het begin deed Joop het alleen, later had hij een hele groep vrijwilligers die hem hielpen. Aanvankelijk hadden we negen soorten grote dieren. Trots zei Joop dan: "Ik heb het aantal soorten verdubbeld". Joop had met

zijn methode de fauna met zo'n negen kleine zoogdiersoorten verreekt.

De tocht in september 2011 was het stil aan boord. Niet alleen vanwege het feit dat het pruttelende en lawaaierige motortje niet te horen was, maar vooral door de afwezigheid van de drukke en bevlogen Joop van Veen.

Joop, we zullen je missen.

OPGEVIST MET DE MUIZENBUIIS OF OM MET DE ZEEUWEN TE SPEKEN DE "MUZENBUUS"

Trogontherium cuvieri (een fossiele bever)

Mimomys pliocaenicus (een woelmuis)

Mimomys gliensis (een woelmuis)

Mimomys reidi (een woelmuis)

Mimomys newtoni (een woelmuis)

Beremendia fissidens (een spitsmuis)

Sorex praeareaneus (een spitsmuis)

Galemys kormosi (een watermol)

ENKELE PUBLICATIES VAN JOOP

Veen, J. van (1998) Kor en Bot en de Muizenbuis. De vangst van de eerste resten van kleine zoogdieren uit het Tiglien van de Oosterschelde. in: *Cranium* 15-1, 21 – 29.

Mol, D., G. ter Mors, J. van Veen, J. de Vos (1995) De geschiedenis van de mammoetschedel van Heukelum. in: *Teylers Magazijn* 49, 9 – 14.

Reumer, J.W.F., J.C. van Veen, A.J. van der Meulen, L.W. Hordijk, J. de Vos (1998) The first find of small mammals (Desmaninae, Arvicolidae) from the Early Pleistocene Oosterschelde fauna in The Netherlands. in: *DEINSEA* 4, 41 – 45.

Mayhew, D.F., J. de Vos, J.C. van Veen (2008) First record of *Trogontherium cuvieri* (Rodentia, Castoridae) from the Oosterschelde. in: *DEINSEA* 12: 17 – 20.